

Časopis bohoslovcov Kňazského seminára biskupa J. Vojtaššáka

2/2020

BRÁZDA

100. výročie
narodenia Jána Pavla II.
Nebojte sa!

Obsah:

Úvodník	3
„Chcem byť dôkazom Božej dobroty”.....	4
Kňaz.....	8
Naši novokňazi.....	10
Liturgia a jej prameň / V. časť - záverečné obrady.....	16
Všetci sedíme na nízkej stoličke.....	19
Aktuality.....	25
5 diamantov v škole Panny Márie.....	28
Križ v poli.....	30

Brázda

Časopis bohoslovcov Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka

Imprimatur: Mons. Štefan Sečka, spišský diecézny biskup, 7. 10. 2015, pod číslom 20/2015.

Ročník XXIX., číslo 2/jún 2020

Vydáva Nadácia Kňazského seminára biskupa Jána Vojtaššáka, Spišská Kapitula 12, 053 04 Spišské Podhradie

E-mail: brazda@kapitula.sk, web: <http://ks.kapitula.sk>

Šéfredaktor: Marián Marhefka

Redaktori: Lukáš Briš, Lukáš Filický, Dávid Holubjak, Marek Rambala, Peter Kalis

Grafická úprava: Dávid Holubjak

Foto: Marek Rambala, archív redakcie, internet

Jazyková úprava: Peter Majda, Marián Marhefka

Bankové spojenie: IBAN: SK960200000000068238592

Drahí čitatelia časopisu Brázda!

V Jánovom evanjeliu nachádzame Ježišove slová: „*Ja som vinič, vy ste ratolesti*“ (Jn 15,5). Týmito slovami Ježiš prirovnáva seba a svoju Cirkev k viniču a ratolestiam. Ako ratolesti nemôžu prinášať ovocie samy od seba, ale iba ak sú napojené na vinič, tak je to aj s nami, veriacimi - sme „úrodnými“ len natoľko, nakoľko sme spojení s Kristom. Ako môžeme udržiavať svoje napojenie na vinič? Tým, že budeme prijímať Eucharistiu. „*Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň,*“ (Jn 6,54) hovorí Ježiš na inom mieste.

Ak hovoríme o Eucharistii, svoju nenahraditeľnú úlohu pri jej slávení majú kňazi. Ich rukám bola od Boha zverená moc premeniť obyčajný chlieb a víno na Telo a Krv Pána Ježiša. V tomto spočíva dôležitosť ich služby. Bez nich by sme nemali prístup k Chlebu života. V tomto roku dostane naša diecéza od Boha krásny dar - štyroch novokňazov. Aby ste ich mohli spoznať, každému z nich sme položili štyri krátke otázky. Ich odpovede nájdete v tomto čísle Brázdy.

Drahí čitatelia nášho seminárskeho časopisu! Prosíme vás o modlitby za našich novokňazov, ale aj za tých, ktorí prijmú diakonskú vysviacku, aby boli vždy napojení na Krista a aby vo svojej službe prinášali veľa ovocia.

Marián Marhefka

„Chcem byť dôkazom Božej dobroty“

Na slávnosť Zvestovania Pána 25. marca 2020 pápež František menoval pre Spišskú diecézu nového pomocného biskupa - Mons. Jána Kuboša, dekana a farára v Kežmarku. Dlhé roky pôsobil ako špirituál v Kňazskom seminári biskupa Jána Vojtaššáka v Spišskej Kapitule. Nového pomocného biskupa sme preto poprosili o rozhovor. Na naše otázky nám s ochotou odpovedal.

Otcovi biskupovi d'akujeme za rozhovor. Priopomíname, že biskupská vysviacka sa bude konať v katedrále sv. Martina v Spišskej Kapitule dňa 24. júna 2020 o 10:00.

Otec biskup, mohli by ste nám priblížiť, ako ste vyrastali, prezívali svoje detstvo a roky mladosti?

Vyrastal som v robotníckej rodine spolu s piatimi súrodencami – dvomi bratmi a tromi sestrami. V rodine bola atmosféra viery a lásky a tak mám milé spomienky na krásne detstvo a radostný čas mladosti nielen na Vianoce, ale aj na každý deň, ktorý mi Pán Boh doprial.

Ako si spomíname na volanie do Pánovej vinice?

Po treťom ročníku na ZŠ som začal miništrovať. Na svätú omšu som chodieval každý deň, istú dobu som spieval žalmy, v nedeľe som miništroval aj na troch svätých omšiach. Počas gymnaziálnych štúdií som uvažoval o svojom budúcom povolaní. Pán Boh môže pozvať do kňazskej služby cez vnútorný hlas svedomia, alebo cez blízke

osoby (rodičia, kňaz, rehoľnica...), alebo cez udalosti v živote mladého muža, alebo kombináciou týchto a ešte iných okolností, kam sa radím i ja. V konečnom dôsledku i tak to zostáva akýmsi tajomstvom viery aj u samého kandidáta pre kňazstvo.

Na čo najlepšie spomínate počas svojej formácie v kňazskom seminári?

S vďakou spomínam na prehĺbenie spoločenstva s Bohom i s blížnymi. Život v kňazskom seminári mi umožnil hlbšie si uvedomiť hodnotu i význam spoločenstva pre život kňaza. V konkrétnom zmysle to znamená uvedomenie si potrebnosti modlitby – aj osobnej, aj spoločnej, aj liturgickej – a potrebnosti stávať sa hodnotným darom pre Boha i pre ľudí.

Ktorý citát z Biblie vás sprevádza celou vašou kňazskou službou a prečo práve tento?

Sú to slová „*Nech som dôkazom Tvojej dobroty...*“ zo žalmu 86. V čase seminárskych štúdií som netušil, že ako sudca cirkevného súdu budem raz vyhodnocovať dôkazy pre poznanie pravdy v kauzách skúmania platnosti

manželstva. Vedel som však, mi je blízkym vzorom sv. František aký je laický význam dôkazu pre Saleský a bl. sestra Zdenka. hľadanie pravdy. Pre mnohých ľudí – a to platí aj dnes – je priateľnejší dôkaz Boha v prejavoch dobroty cez jeho stvorenia, než dôkaz opretý cez málo zrozumiteľné formulácie quasi filozofie a quasi teológie. Pretože pravá filozofia a pravá teológia určite privádzajú človeka k Bohu.

Určite máte aj vzory, ktoré sa dnes skvejú ako hviezdy na nebeskej oblohe. Ktorých svätých si zvlášť uctievate?

Mám v osobitnej úcte všetkých svätých Jánov (sú ich desiatky) a z nich zvlášť Jána Krstiteľa, Jána evanjelistu, Jána z Boha a Jána Máriu Vianneya. Tiež

Čo považujete za najväčšie riziko pre mladých v dnešnom svete?

Za najväčšie riziko nielen pre mladých považujem povrchnosť, oretý cez málo zrozumiteľné niekto to volá plytkosť pri hľadaní pravdy. Ale toto ide s nami od prvotného hriechu. V konečnom dôsledku sa ponúka človeku niečo, čo v skutočnosti dobrom nie je. Bez poznania pravdy niet opravdivej dobroty. Boh je však Najvyššia Dobrota.

Ako si spomínate na roky služby v Kňazskom seminári biskupa Jána Vojtaššáka? Čo považujete za najdôležitejšie pri formovaní budúcich kňazov?

Som vďačný Pánu Bohu za

poznanie toľkých kňazov, ktorých som poznal aj ako kolegov – formátorov, aj ako seminaristov, ktorí teraz konajú službu už ako vysvätení služobníci Cirkvi. Nadviažuc na predchádzajúcu odpoved’ – pred povrchnosťou nás chráni schopnosť obetovať sa. Sebaobetovanie je prepotrebné aj pri štúdiu filozofie a teológie, aj pri osvojovaní si čnosti, ktoré sa cenia v ľudskom spoločenstve.

Toto považujem za jednu z veľmi dôležitých vecí pre to, aby sa kňaz stával hodnotnejším darom a dôkazom Božej dobroty.

Aké posolstvo by ste chceli odkázať kňazom, diakonom, seminaristom ale vôbec aj celému Božiemu ľudu našej diecézy?

Ten odkaz je vyjadrený troma slovami biskupskeho hesla: „Bonitas - Iustitia - Veritas“ teda

„Dobrota - Spravodlivosť - Pravda.“ Pre objasnenie si stačí prečítať text z listu Efezanom, kde nás sv. Pavol pobáda kráčať vo svetle Kristovom. A ďalej píše, že: „Ovocie svetla je v každej dobrote, spravodlivosti a pravde“ (Ef 5, 9).

*S vymenovaným
spišským pomocným biskupom
Mons. Jánom Kubošom
sa zhováral dp. Peter Kalis, diakon*

Kňaz

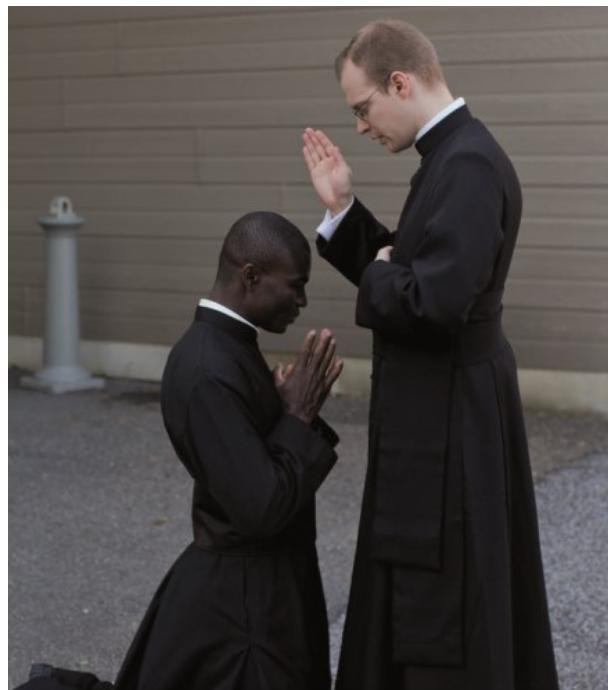
„Mamička, otecko... kto je to z vdăčnosti voči Bohu za jeho kňaz?“ „Dieťa moje, kňaz je druhý nesmiernu dobrotu. Pre nás Ježiš.“ Toto sú slová jednej kresťanskej všetkých, či už zasvätených alebo piesne, ktorá jasne a zrozumiteľne laikov, je táto sviatost' kňazstva dáva odpoved' každému z nás. Ježiš vyjadrením Božej vernosti k je Bohom veľkej lásky. Je starostlivý nám. Možno sme si to už prestali a neunikne mu žiadnen detail. Miluje uvedomovať, ale kňazstvo je nás a chce pre nás to najlepšie. nesmierny dar, cez ktorý Boh Chce, aby sme boli spasení a aby pôsobí na každého katolíka. sme prešli životom najlepšie, ako Je to dar, ktorý nemôže dostať vieme a hlavne podľa jeho vôle. K každý. Je to ako s každým darom. tomu nás posilňuje posväcujúcou Dar si nemôžeme vynútiť alebo milosťou vo svojich sviatostiach. Ako vyžadovať. Dar je darovaný. Boh iste vieme, tak sviatostí je sedem nám dáva dar kňazstva zo svojej a každá z nich je veľmi dôležitá, no štedrosti. Dáva svoju moc ľuďom, pri tejto krátkej úvahе sa chcem aby nás nasýtil Chlebom života. zamerat' na sviatost' kňazstva, ktorá

Z povolaných k tejto službe ovplyvňuje nás všetkých a na ktorú si Ježiš vybral niektorých, ktorým sa vo svete často ostro útočí. Práve odovzdal zvláštne úlohy a svoju dnes potrebujú kňazi viac ako plnú moc: „*Potom vystúpil na kedykoľvek predtým našu podporu. vrch, povolal k sebe tých, ktorých Potrebujú povzbudenie, prameniace sám chcel, a oni prišli k nemu.*

Vtedy ustanovil Dvanásťich, aby boli s ním a aby ich posielal kázať s mocou vyháňať zlých duchov“ (Mk 3, 13-15). Iba im slovami „*toto robte na moju pamiatku*“ prikázal, aby Eucharistiou sprítomňovali jeho obetu na kríži. Týmto dvanásťim tiež odovzdal službu a moc odpustiť alebo zadržať spáchané hriechy.

Vďaka sviatosti kňazstva môžeme teda prijímať Chlieb života. Môžu nám byť odpustené hriechy vo sviatosti zmierenia a tiež môžeme priať aj sviatost' pomazania chorých, ak sme v nebezpečenstve smrti - starí alebo vážne chorí. No okrem týchto sviatostí, ktoré v nás zanechávajú hlboké momenty spoločenstva s Ježišom, sa nás kňazstvo dotýka aj mnohými inými dobrými a prekrásnymi spôsobmi. Kňaz je pri nás, keď smútime za niekým drahým, pri jeho odchode do večnosti. Je prítomný pri sobáši, keď sme naplnení radostou a nádejou. Tiež keď pri krste vodou obmýva dieťa, ktoré sa po obmytí od dedičného hriechu právom môže volať Božím dieťaťom. Môžeme sa naňho vždy obrátiť ako na otca, ktorý poradí, usmerní a povzbudí. Tento nádherný dar kňazstva sa dotýka každého z nás. Dokonca sa dotýka aj životov tých ľudí, ktorí nechodia do kostola, prestali nachádzať zmysel života, sú chorí či bez domova. Je

tomu tak preto, lebo kňazi sa denne modlia za všetkých ľudí svojej farnosti bez ohľadu na to, v akom sú stave, čo robia a čo prežívajú. Oni vedú celú farnosť, teda celé spoločenstvo viery a to takým celkom obyčajným, no veľmi dôležitým spôsobom. Modlia sa za pokoj, za chudobných, za hrišníkov, za opustených a za každého im zvereného človeka. Modlia sa a obetujú sväté omše, kde sám živý Kristus prichádza, aby menil životy ľudí. Nemali by sme teda kritizovať kňazov, skôr sa máme za nich modliť a byť im nápomocní, aby mohli ako druhý Kristus naplno slúžiť svojej Cirkvi. Ved' kňaz hovorí Bohu svoje áno preto, aby mohol byť kňazom pre mňa, pre teba, pre každého z nás.

Lukáš Briš

Naši novokňazi

Našich diakonov, ktorí o pár dní po šiestich rokoch formácie opustia brány seminára, aby ohlasovali a evanjelium a napĺňali Kristovo poslanie ako kňazi, sme sa opýtali niekoľko otázok.

Peter Kalis

1. Mohol by si sa podeliť s tým, za čo si najviac vdăčný počas formácie v seminári?

Formáciu v kňazskom seminári biskupa Jána Vojtaššáka som vdăčný za veľa. V prvom rade ďakujem dobrovitému Pánu Bohu za dar povolania. Ďakujem všetkým otcom formátorom a spovedníkom za ich službu a vedenie. Som vdăčný

aj za ticho, ktoré toto miesto ponúka. Za čas, ktorý som mohol stráviť na kolenách v kaplnke, za priateľstvá a nové skúsenosti. Dnes ďakujem nebeskému Otcovi za všetky každodenné veci, ktoré ma posunuli dopredu a čosi nové naučili.

2. Kto a v čom bol pre teba svedkom viery a vzorom na ceste povolania?

Príkladom na ceste môjho povolania sú všetci tí, ktorí žijú svoje povolanie svedomito a statočne. Veľkým príkladom prežívania viery je mi moja rodina i rodná farnosť. Neraz som mal možnosť vidieť, aký živý vzťah majú moji rodáci k Bohu. Nedá mi nespomenúť jednu osobu, ktorá v mojom živote znamená veľa a je pre mňa veľkým vzorom. Bol to vdp. František Gurecka. Jeho život bol naplnený modlitbou, prácou a jednoduchosťou. Pôsobil v Lesnici 43 rokov. Verím, že sa dnes už teší z blaženosťi, ktorú prežíva v spoločenstve s Bohom. Práve on a jeho spôsob prežívania kňazstva vzbudil v mojom živote túžbu po

kňazskom povolaní.

3. Ktorá modlitba ti zvlášť prirástla k srdcu a prečo?

Každá modlitba je krásna, ak je opravdivým rozhovorom s Bohom. Každá modlitba, v ktorej sa Boh dotýka môjho srdca, pre mňa znamená veľmi veľa. Veľmi rád trávim čas pri adorácii Najsvätejšej Sviatosti. Je to mnohokrát čas, keď len ticho načúvam tomu, čo mi chce Boh povedať. Veľmi rád mám aj modlitbu svätého ruženca, ktorá napriek svojej jednoduchosti je pre mňa veľkým zdrojom posily. Medzi oblúbené modlitby patria aj litánie k Matke ustavičnej pomoci, novéna k sv. Rite a modlitba k bl. sestre Zdenke.

4. Čo by si chcel odkázať mladším spolubratom, ktorí sa ešte len pripravujú na kňazstvo?

Aby si strážili srdce. Pretože aj v seminári môže mať bohoslovec upriamené srdce nesprávne. Strážiť si srdce znamená predovšetkým milovať Boha a dovoliť mu, aby tlkot srdca seminaristu bol každodennou oslavou Boha. A ak by aj niekto z nepozornosti odbočil na chvíľu zo správnej cesty, predsa je cesta návratu. A tou cestou návratu je láskyplné srdce Boha. Strážte si srdce, strážte si lásku k Bohu a nedajte sa opantať zmýšľaním tohto sveta.

Marek Puškaš

1. Mohol by si sa podeliť s tým, za čo si najviac vďačný počas formácie v seminári?

Za samotnú formáciu. Kej neodmysliteľne patria hodiny strávené v kaplnke, duchovné obnovy, štúdium, vzory obetavých kňazov a rehoľných sestier, chvíle strávené so spolubratmi, či prechádzky po okolitej prírode s ružencom v ruke. A v neposlednom rade som vďačný za tých, ktorí ma počas celej formácie sprevádzali svojimi modlitbami, obetami a akoukoľvek pomocou.

2. Kto a v čom bol pre teba svedkom viery a vzorom na ceste povolania?

Veľmi rád čítam životopisy svätých – tých, ktorých Cirkev oficiálne za takých vyhlásila, ale aj nenápadných svätých, ktorí prežívali strasti a radosti každodenného života v hlbokej viere, vernosti a odovzdanosti. Spomedzi veľkého zástupu týchto svedkov viery ma hlboko oslovia osobnosť Štefana Hlaváča (†1983), kňaza svätého života. Nebol to ani umelec, ani vedec, ani významný cirkevný hodnostár a predsa to bol veľký človek, ktorý aj napriek rôznym životným prekážkam, osočovaniu, prenasledovaniu a väzeniu vždy kráčal po priamych cestách a kňazstvu ostal verný do posledného dychu.

3. Ktorá modlitba ti zvlášť prirástla k srdcu a prečo?

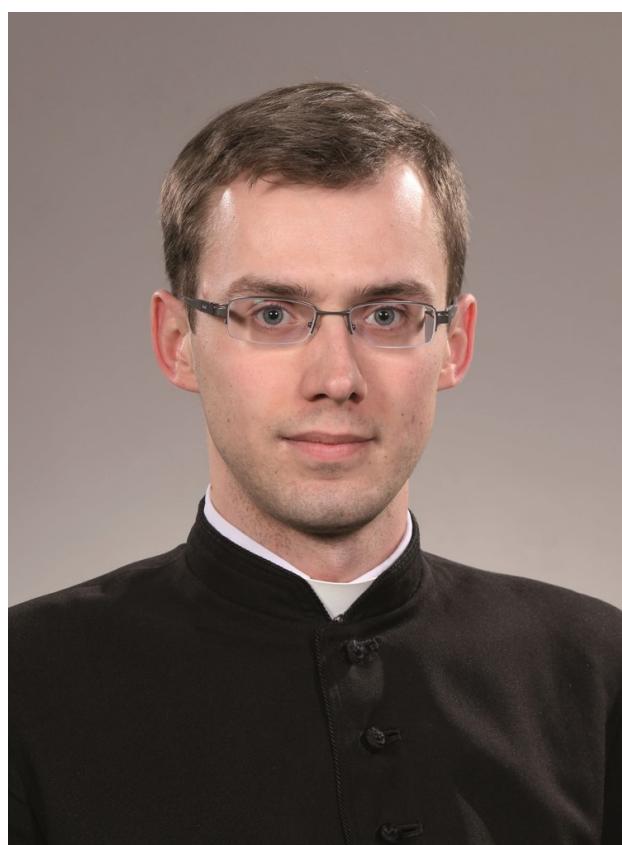
U mňa je to modlitba liturgie hodín (breviár). Keď kardinál Dolan prosil Matku Terezu o modlitbu za neho, ona zaklopala na breviár, ktorí držala v ruke a povedala: „Modlíme sa za seba navzájom, keď sa modlíme toto.“ V modlitbe breviára sa naozaj spájame s celou Cirkvou. Môžem sa ju modliť v kaplnke so spolubratmi, alebo osamote na izbe, či vonku na prechádzke a pritom ostávam

spojený s množstvom kňazov, rehoľníkov a laikov, ktorí v danom okamihu po celom svete vyslovujú tie isté slová.

4. Čo by si chcel odkázať mladším spolubratom, ktorí sa ešte len pripravujú na kňazstvo?

Majte vždy živý vzťah s Ježišom v Oltárnej sviatosti a s Božou Matkou. Tak sa nikdy nestratíte na vašej ceste povolania. Tiež sa modlite za seba navzájom, aby skrze váš príklad rástla láska ku Kristovi. Švajčiarsky teológ Hans Urs von Balthasar napísal, že ak sa kňaz vydarí, je to dielo Božej milosti. A o túto milosť ho neprestaňte denne prosiť.

Tomáš Rušin

1. Mohol by si sa podeliť s tým, za čo si najviac vdăčný počas formácie v seminári?

Čas v seminári bol pre mňa obohacujúci. Spoznal som nových ľudí, za ktorých som Pánu Bohu veľmi vdăčný. Seminár ma naučil rôznym veciam, ako napríklad poznávať samého seba, vzdelávať sa, učiť sa robiť rôzne práce, naučiť sa trpežlivosti... Som vdăčný Pánu Bohu za všetko, čo som za tých šest rokov v seminári zažil. Hlavne za čas s Ježišom, nové priateľstvá, ale aj za chvíle skúšok a nedorozumení, ktoré boli niekedy ťažké. Aj problémy a ťažké situácie nás učia a formujú náš život.

2. Kto a v čom bol pre teba svedkom viery a vzorom na ceste povolania?

V prvom rade to boli moji rodičia a starí rodičia. Hlavne im ďakujem za to, že ma už odmala viedli k Bohu. Príklad mojich rodičov a starých rodičov bol pre mňa veľkým povzbudením. Ďalšími svedkami viery a istými vzormi na ceste povolania boli pre mňa duchovní správcovia našej farnosti. Práve za ich pôsobenia som začal miništrovať a nakoniec som sa rozhadol vstúpiť do seminára. Boli pre mňa vzorom v jednoduchosti, skromnosti, ľudskosti a pokore. Nepoznal som veľa kňazov, ale ich príklad mi ukázal, že dá sa byť dobrým a svätým kňazom, aj napriek

rôznym chýbam a slabostiam.

3. Ktorá modlitba ti zvlášť prirástla k srdcu a prečo?

Rád sa modlím viaceré modlitby, ako napríklad modlitbu posvätného ruženca, modlitbu liturgie hodín (breviár), litanie k Božskému Srdcu Ježišovmu, modlitbu k svätému Michalovi archanjelovi a mnoho iných. Modlitba ruženca je pre mňa základ. Mám veľmi rád túto modlitbu, pri ktorej môžem spoločne s Pannou Máriou rozjímať nad tajomstvami Ježišovho života. Sám Ježiš povedal: „Pri modlitbe nehovorte veľa“ (Mt 6, 7). Práve modlitba ruženca nás chráni, aby sme nehovorili veľa ako pohania, ktorí si myslia, že budú vypočutí pre množstvo slov (porov. Mt 6, 7).

4. Čo by si chcel odkázať mladším spolubratom, ktorí sa ešte len pripravujú na kňazstvo?

Povedal by som niečo podobné, čo povedal jeden nemenovaný kňaz mne, keď som nastupoval do seminára: „Neboj sa, v seminári je dobre. Určite prídu ťažké chvíle, len nikdy nestraň vieri v Ježiša!“ Tieto slová ma sprevádzali celých šesť rokov. Okrem týchto povzbudívých viet by som chcel odkázať spolubratom toto: Modlite sa, pretože modlitba

je základ. Modlitba musí byť súčasťou života každého kňaza a každého seminaristu. Študujte, aby ste boli vzdelanými a hlavne múdrymi ľuďmi, ktorí budú vedieť poradiť a usmerniť. A do tretice, majte otvorené srdce pre každého. Modlitba, štúdium a priateľstvá formujú naše srdce, aby bolo podobné Ježišovmu Najsvätejšiemu Srdcu. Pripravovať sa na kňazstvo znamená, čo najviac sa podobat Ježišovi a jeho Najsvätejšiemu Srdcu.

Štefan Štellmach

1. Mohol by si sa podeliť s tým, za čo si najviac vdăčný počas formácie v seminári?

Je toho veľa, za čo som vdăčný formácií v seminári, avšak najviacsom vdăčný za usporiadanie času pre rozvíjanie každej oblasti vo svojom živote. V seminárnej formácií je správne nastavený čas na modlitbu a rozjímanie, na štúdium a vzdelávanie, a takisto sa nezabúda na osobný čas, ktorý môže každý využiť pre svoje osobné zdokonaľovanie sa vo vlastných záujmoch, či už je to hudba, šport alebo turistika.

2. Kto a v čom bol pre teba svedkom viery a vzorom na ceste povolania?

V prvom rade Ježiš Kristus, ktorý nás povolal do svojej služby. Veľkými vzormi sú svätci, ktorí s celým srdcom nasledovali Boha a verne mu slúžili. V neposlednom rade kňazi, ktorých som stretol na ceste povolania a ovplyvnili môj život. No nemôžem nespomenúť ľudí, ktorí mi vštepovali vieru od narodenia, a to mojich rodičov i starých rodičov, pretože títo ľudia ma ako prví naučili prežívať vieru v každodennom živote.

3. Ktorá modlitba ti zvlášť prirástla k srdcu a prečo?

Pre mňa najkrajšou modlitbou je samotná modlitba.

Pretože každý deň si uvedomujem, že modlitba je rozhovor s Bohom. Každý deň sa rozprávam s Bohom. Môžem sa s ním rozprávať myšlienkami alebo slovami. Je však dôležité, aby som nerozprával len ja, ale aby som nechal hovoriť jeho. Ako apoštol Peter vyznal Ježišovi: „Pane, a ku komu by sme išli? Ty máš slová večného života“ (Jn 6, 68). V Božom Slove je tak ukryté všetko potrebné pre nás život. Je nevyhnutné, aby sme sa s Bohom rozprávali, lebo len tam nájdeme pravdu.

4. Čo by si chcel odkázať mladším spolubratom, ktorí sa ešte len pripravujú na kňazstvo?

V dokumente Ratio fundamentalis sa píše, že seminarista sa má učiť trpezností a poctivo na sebe pracovať počas formácie v seminári. Takto si ho Duch Svätý bude pripravovať na službu, pre ktorú ho Boh povolal. Duch Svätý pretvorí srdce bohoslovca na srdce kňaza, ktoré má byť príbytkom pre Boha. Nech mladší spolubratia, ale aj všetci ľudia nechajú otvorené dvere svojho srdca pre pôsobenie Ducha Svätého, ktorý pretvorí naše srdcia podľa svojho Božského Srdca.

Otázky kládol Marián Marhefka

Liturgia a jej prameň

V. časť – záverečné obrady

Drahí priatelia! Istotne každý z vás pozná staré slovenské príslovie: „Bez Božieho požehnania, márne ľudské namáhania.“ V týchto slovách sa ukrýva veľká pravda. Tieto slová nám predostierajú aj náš pohľad na záverečnú časť svätej omše.

Vo Všeobecných smerniciach Rímskeho misála sú do záverečných obradov zaradené tieto časti: záverečný pozdrav, oznamy, požehnanie a prepustenie zhromaždeného Božieho ľudu. Záverečné obrady sú veľmi krátke oproti úvodným. Táto krátkosť má každému prítomnému pripomenúť, aby pokračoval vo

svojej práci v myšlienkach slávenia. Pred samotným zakončením môže kňaz povedať oznamy, ktoré sú nevyhnutné pre život farnosti. Ak ide o oznamy dlhšie, treba ich vyvesiť na výveske kostola. Po oznamoch môže kňaz niekoľkými slovami uzavrieť celé posvätné slávenie. V krátkosti môže pripomenúť význam slávenia s povzbudením pre uskutočnenie v praktickom živote. Nemá to byť akoby druhá kázeň, ale len pári povzbudivých viet.

Potom nasleduje záverečné požehnanie. Požehnanie možno udeliť troma spôsobmi. Prvým spôsobom je jednoduché

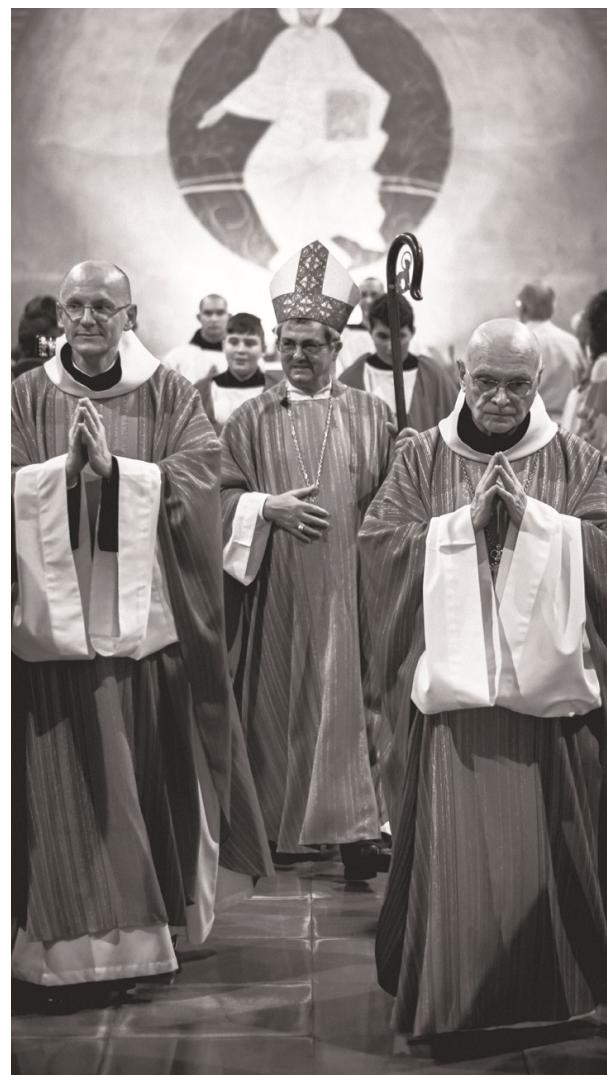

požehnanie: „Nech vás žehná v práci, a tak neustále svojim všemohúci Boh, Otec i Syn i Duch životom ohlasovať Boha. Emeritný Svätý.“ Toto znamenie kríža je v pápež Benedikt XVI. v apoštolskej liturgii novším gestom, pretože na exhortácii *Sacramentum caritatis* kríž sa Božie slovo, učinené telom, hovorí o tomto záverečnom stalo skutočnou príčinou nášho požehnaní toto: „V tomto dobrého života. Ďalšou možnosťou pozdrave máme možnosť zachytiť je slávostné požehnanie. Rímsky misál nám ponúka na väčšie slávenia rôzne formuly požehnania. Zhromaždený ľud odpovedá spoločným zvolaním: Amen. Tieto požehnania nie sú pôvodom rímskej liturgie, ale sú charakteristické pre západné liturgie: galikánsku a hispánsku. Tretím spôsobom je modlitba nad ľudom. Kňaz sa v tomto požehnaní obracia k Bohu modlitbou a žiada, aby Boh požehnal svoj ľud.

Z tohto posledného požehnania pochádza aj oficiálna formula prepustenia „Ite missa est“ – „Idťte v mene Božom.“ Výraz „missa“ pôvodne znamená „missio“ (poslanie), „dimissio“ (rozpustenie). Veriaci odpovedajú so srdečnou vďakou „Deo gratias“ – „Bohu vďaka.“ Formula prepustenia je praktickým pokynom, že svätá omša skončila a je potrebné sa rozísť. Zároveň nám dáva úlohu: vo svätej omši dostávame všetko potrebné, aby sme mohli v Ježišovom mene žiť v pokoji, ohlasovať evanjelium vo svojich domovoch, v škole,

požehnaní toto: „V tomto pozdrave máme možnosť zachytiť vzťah medzi slávenou omšou a kresťanským poslaním vo svete. Tento pozdrav vyjadruje misijnú povahu Cirkvi.“

Avšak končí záverečným požehnaním všetko? Existuje život aj po svätej omši? Čo sa deje, keď odchádzame z kostola? Apoštol

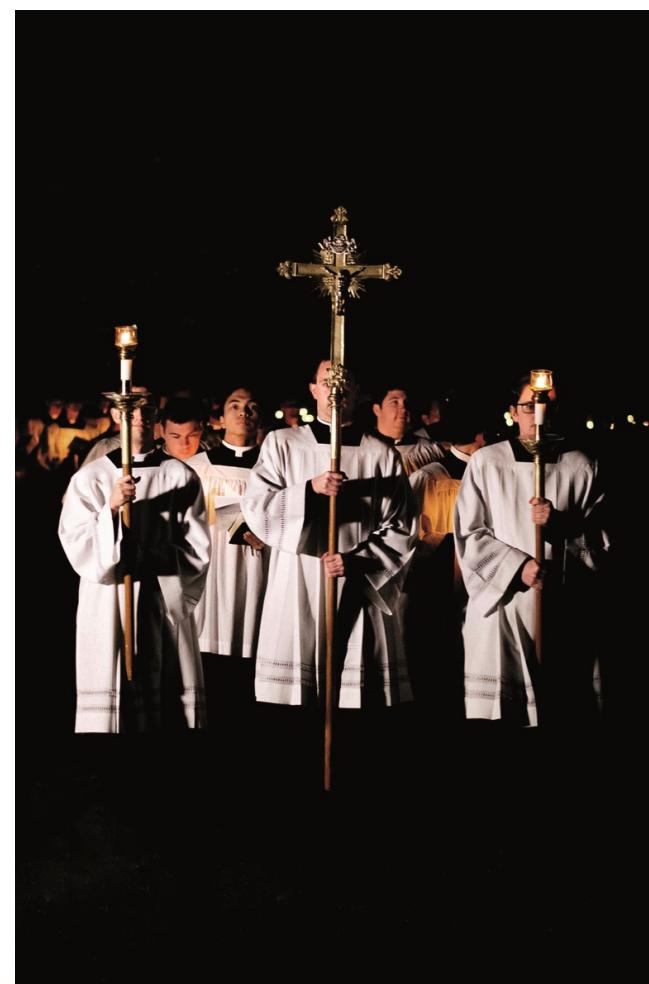
Pavol píše kresťanom do Ríma tieto slova: „Bratia, pre Božie milosrdenstvo vás prosím, aby ste svoje telá prinášali ako živú, svätú, Bohu milú obetu, ako svoju duchovnú bohoslužbu“ (Rim 12,1). Podľa apoštola Pavla má byť bohoslužbou celý náš život. Účasť na svätej omši v kostole je jediným nástrojom k tomu, aby sa bohoslužbou stalo všetko, čo sa odohráva mimo kostola.

Ako sa máme na to pozerať z praktickej stránky? Po prve, je potrebné uveriť, že svätá omša je ozajstným stretnutím s Kristom. Druhým bodom je pripomínať si počas týždňa aspoň jednu vec, ktorú som si odniesol z nedeleňného slávenia alebo počas týždňa na svätej omši. Môže to byť napríklad verš zo Svätého písma, myšlienka z kázne, či pokoj, ktorý som načerpal počas chvíle ticha. Tretím bodom je to, čo je typické pre svätú omšu. Aplikovať slávenie liturgie aj do našich životov, cez čítanie Svätého písma, modlitbu, odovzdávanie svojho života službe iným. Znamená to aplikovať na seba to, čo hovorí biskup kňazom pri ich svätení: „Uvedom si, čo budeš konáť; (pri liturgii) priprav sa tomu, čo budeš držať v rukách, a naplň svoj

život tajomstvom Pánovho kríža.“ Každý z nás je pozvaný k tomu, aby život v kostole i mimo neho tvoril jeden súvislý celok. Svätá omša má byť vrcholom a prameňom nášho každodenného života.

Drahí priatelia! Týmito slovami sa dostávame na záver našej cesty k prameňu slávenia svätej omše. Verím, že vás toto čítanie osloivilo a že vás to v niečom obohatilo. Nech sa slávenie liturgie prenesie aj do nášho každodenného života a nech je príležitostou k načerpaniu síl aj podľa slov svätého Františka: „Kto dáva, ten dostáva.“

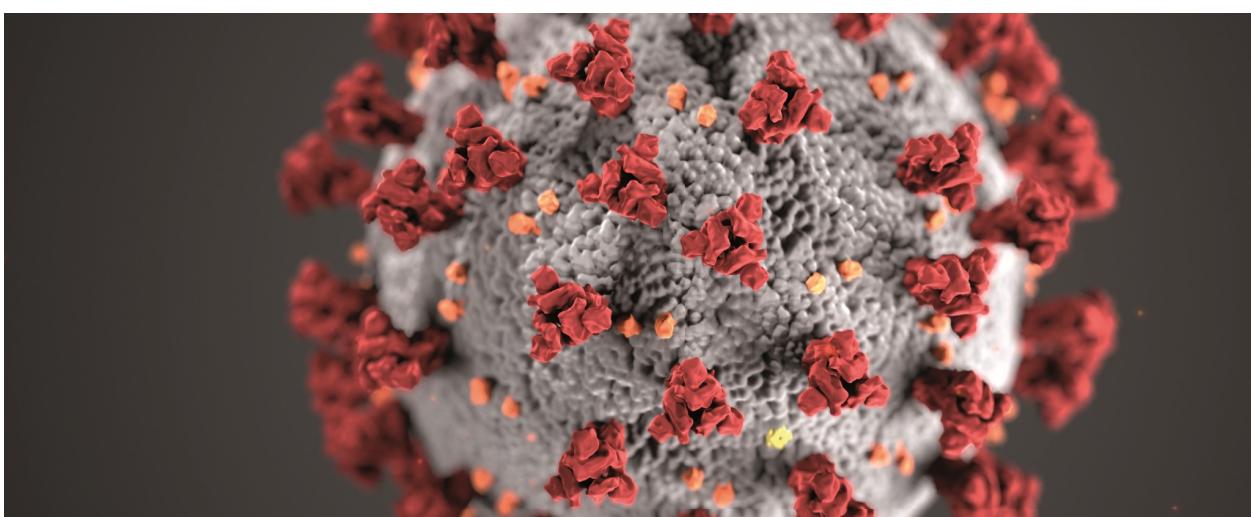
Lukáš Filický

Všetci sedíme na nízkej stoličke

Dnešné ľudstvo sa si predstavili túto situáciu pred nachádza v ťažkej situácii, v niekoľkými mesiacmi dozadu, azda ktorej sa po celom svete šíri takzvaný vírus COVID – 19. Táto šíriaca sa choroba má na svedomí mnoho úmrtí a to zvlášť u starých ľudí, ktorí mu nie sú schopní dostatočne čeliť. Dôvodom je ich chatrné zdravie a oslabená imunita, dôsledok ich vysokého veku. Lekári, armáda, dobrovoľníci a mnohí príslušníci záchrannej služby sú takmer na pokraji svojich síl. Nemocnice sú preplnené, ľudia zatvorení vo svojich domoch a ulice takmer prázdne. Kostoly zívajú prázdnou a kňazi sú nútení vykonávať svoju službu osamote. Napriek tomu sú ulice zaplnené jednoduchými eucharistickými procesiami a v ovzduší počúť tichý šum modlitieb. Ocitli sme sa v zatvorenom svete. Keby sme

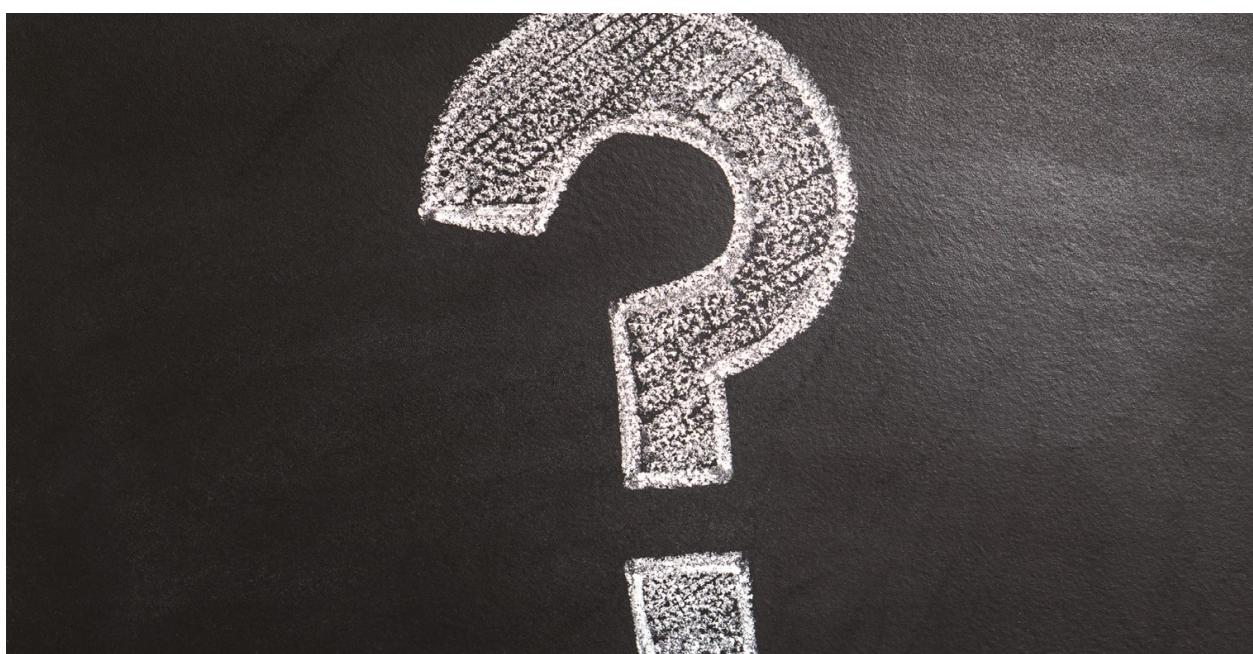
dňa bude možné prísť do banky so zahalenou tvárou, s rukavicami na rukách bez toho, aby vás brala polícia na výsluch. Množstvo ľudí volá k Bohu, aby zastavil vírus, ktorý nás všetkých ohrozenie. Počuje však volanie svojich detí? Je azda vírus zvaný Covid – 19 silnejší ako Boh, ktorý je na nebesiach? Táto situácia nás všetkých môže priviesť na rázcestie. Jedna z ciest vedie k tomu, že všetko zlo a utrpenie je príčinou neexistencie Boha, pretože ak by bol, určite by to nedopustil. A druhá nám chce zase ukázať, že i bolesť má svoj zmysel a predsa len niečo znamená. Že utrpenie nemusí byť len trest, ale aj milosť a dar. Vírus Covid – 19 môže byť múdrym ľahom Boha, aby nás vyslobodil z otroctva

hlúposti, pokroku a technológií, ktoré spôsobili, že sme zabudli na to podstatné. Na to, čo znamená byť človekom.

Prvý pohľad nám hovorí, že utrpenie je jednoducho súčasťou ľudského života, ktorú treba prijať. Chápe sa len ako niečo negatívne, s čím však treba bojovať. Zlo, ktoré vo svete vidíme, nám akoby chcelo povedať, že Boha niet. „Boh je mŕtvy. Boh zostáva mŕtvy! A my sme ho zabili! My všetci sme jeho vrahmi! Ako sa utešíme?” Toto sú slová známeho nemeckého filozofa a veľkého kritika kresťanstva Fridricha Nietzscheho žijúceho v 19. storočí. Vírus, ktorý sa k nám dostał z ďalekej Číny spôsobil mnoho bolesti. V rôznych krajinách sveta zomierajú ľudia vo veľkých počtoch. Blízka rodina sa nemôže prísť rozlúčiť so svojimi príbuznými,

ktorí opustili tento svet, pretože je nútensá dodržiavať štátne predpisy. Osoby trpiace inými zdravotnými problémami, akými je napríklad rakovina, sú odsunuté na bok. Nie preto, žeby o nich doktori nemali záujem, ale preto, že si to vyžaduje daná situácia. Lekári sú nútensí robiť voľby, koho nechajú žiť a koho nie. Ako je možné, že Boh dopustí toľko utrpenia? Ved' ak je dobrý, tak musí chcieť dobro. No dobro teraz vo svete nevidíme. Nemal predsa len Nietzsche pravdu, keď pred pár desiatkami rokov hovoril, že Boh je mŕtvy? Nie je vírus predsa len hrobárom kresťanského Boha, ktorý je nazývaný Láskou? Nepomáha k jeho smrti aj situácia zatvorených kostolov? K argumentu utrpenia teraz pripojme argumenty novovekej filozofie. Arthur

Schopenhauer tvrdil, že celý svet, ktorý je okolo nás, je absurdný. Je nezmyselné hľadať vo vesmíre múdreho Usporiadateľa. Svet nemá nijakú rozumnú príčinu a teda ani nijakého Pôvodcu. Ludwig Feuerbach tvrdil, že náboženstvo vzniklo neuvedomelou túžbou človeka stať sa Bohom. Karl Marx videl zase v náboženstve ópium ľudstva a preto treba proti nemu bojovať. Sigmund Freud tvrdil, že vieru v Boha má nahradíť viera vo vedu. Sartre zase hlásal nezlučiteľnosť existencie Boha s existenciou ľudskej slobody. Ak by existoval Boh, sloboda by nemala čo uskutočňovať. Jeden neznámy človek raz povedal: „Stačí mi jedna nevinná smrť malého dieťaťa, aby som pochopil, že Boh neexistuje.“ Zlo, utrpenie, bolest a mnohé filozofické náuky filozofov môžu v ľudskom srdci poriadne zatriať s kresťanskou vierou človeka. Ved' bodaj by aj nie. Nepýtate sa aj vy niekedy na otázku, kde je Boh, keď vidíte to množstvo utrpenia? Zvlášť teraz, keď všetci čelíme vírusu Covid - 19? Odpovede na túto otázku môžu byť rôzne. Avšak to, že niektorí filozofi nenašli Boha, ešte neznamená, že naozaj neexistuje. Možno im pri ich hľadaní chýbala pokora srdca. A to, že je vo svete utrpenie, hned' neznamená, že Boh

nie je naozaj dobrý. Je však zlo vo svete, ktoré spôsobil aj koronavírus dostatočným dôvodom nato, aby sme popreli existenciu Boha? Alebo je to Boží trest, ako niektorí hovoria?

Ani zlo, ani utrpenie vo svete ma nepresvedčí o tom, že Boha niet. Vo svete môžeme vidieť mnoho impulzov, ktoré nám hovoria, že nad nami predsa len niečo je. Poznáme mnoho vedeckých, ale aj logických dôkazov Absolútneho bytia, ako je napríklad päť ciest svätého Tomáša Akvinského, dôkazy z rozpínania vesmíru, dôkazy z evolúcie atď. Taktiež aj známy poľský filozof Leszek Kolakowski rozoberá v jednom zo svojich diel známu vetu Fiodora Dostojevského: „Ak Boh nie je, všetko je dovolené.“ V krátkosti: „Ak Boh nie je, potom neexistuje pravda, ak Boh nie je, potom neexistujú morálne otázky, ak Boh nie je, neexistujú žiadne etické reguly konania.“ Hovorí: „Boh, alebo morálny chaos.“ Boh teda dáva svetu zmysel a robí ho zrozumiteľným. O to viac sú tie slová vznešenejšie, keď ich hovorí človek, ktorý bol dlhé roky stúpencom komunizmu, no napriek tomu zažije obrátenie a v roku 1965 sa vráti do Cirkvi. Píše: „Veriaci má plné právo byť

totálne ľahostajný a pokojný proti argumentom, ktoré na adresu Boha stavia skeptik.“ Tieto mnohé dôkazy nám hovoria o tom, že Boh nie je žiadten ľudský výmysel, ale skutočná realita, ktorej musí raz čeliť každý človek. Lenže ak je Boh skutočný, tak prečo je na svete toľko utrpenia? Pri tejto otázke si pomôžeme príkladom kapucína, sv. pátra Pia. Jedna matka vyšíva na ráme. Malý synček sedí pri svojej matke na nízkej stoličke, chlapec sleduje mamu pri práci, pozera sa na ňu zospodu a zrazu povie: „Mama, čo to robíš, ved’ tá výšivka je škaredá.“ Matka spustí teda rám nižšie a ukáže mu vrchnú stranu. Všetky farby sú na svojom mieste a všetky nite tvoria harmonický obraz. Zlo je ako rub výšivky, my všetci sedíme akoby na nízkej stoličke. Týmto nám chce povedať, že tajomstvo utrpenia nedokážeme úplne pochopiť, pretože počas tohto pozemského života sedíme na nízkej stoličke. Až potom, keď nám bude dovolené nazrieť na jej vrchnú stranu, pochopíme, že aj utrpenie vo svete malo svoj zmysel. Ved’ aj Ježiš, ktorý bol Bohom, trpel, hoci nič zlé neurobil. Tajomstvo utrpenia nám teda ostáva stále zahalené.

Kresťanstvo učí, že utrpenie je následok hriechu, ktorý spáchali

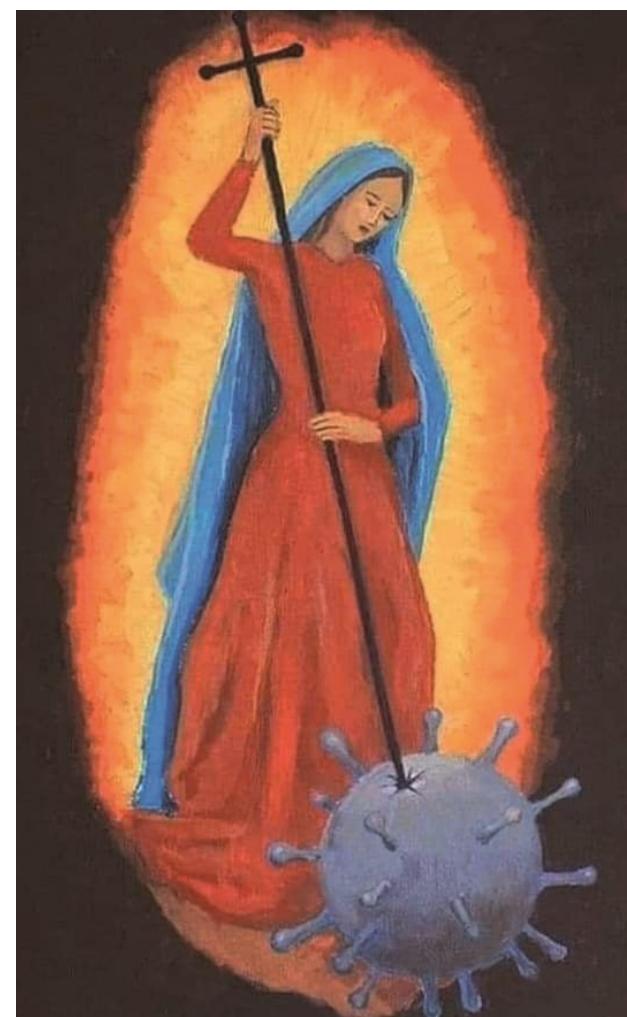
prví ľudia Adam a Eva. Boh ho však v tomto stave nenechal navždy, ale poslal svojho Syna, aby padnutého človeka spasil a otvoril mu zatvorené dvere večného života. Poslal Syna, aby mali život a aby ho mali hojnejšie. Práve vďaka Ježišovi a jeho smrti na kríži nachádzame v utrpení zmysel. Boh neprišiel na tento svet utrpenie zničiť, prišiel mu dať zmysel. Zmysel vykúpenia. Utrpenie je v kresťanstve spájané s krížom. Kresťan bez kríža, to je ako auto bez motora, či gitara bez strún. Avšak napriek tomu, že každý človek si nesie nejaký ten kríž, môže ho obetovať Bohu a samotnej osobe môže dopomôcť k hlbšiemu zjednoteniu sa s Bohom. Mnoho ľudí práve skrze utrpenie, zažilo svoju osobnú konverziu a vrátilo sa ku kresťanstvu. Kríž

príťahuje. Táto príťahujúca sila funguje vo svete už 2000 rokov. Jednej francúzskej dievčine raz Ježiš povedal, že by najradšej nedopustil vo svete toľko utrpenia, ale je to najlepší spôsob, ako nás môže zavolať naspäť k nemu. Ten, kto zažije kríž, spozná aj toho, ktorý je na ňom. Čo ak je práve tento čas koronavírusu vyšívaním matky zo spomínaného príbehu s chlapcom? Čo ak nám chce Boh skrže tento vírus niečo povedať? Myslím, že nás všetkých volá k väčšiemu súcitu. Volá nás, aby sme sa práve cez tento čas pandémie vrátili k nemu. Volá nás domov a zároveň nás chce osloboodiť od mnohých reťazí, ktorými sme boli spútaní.

Moderný človek, bytosť

21. storočia, čelí nesmiernemu pokroku vedy a technológie. Môžeme sa hocikedy spojiť s osobami na druhom konci sveta, kráčali sme po Mesiaci, máme lietadlá, autá, internet a mnoho iných technologických výdobytkov. Môžeme si povedať, že azda nebolo nikomu lepšie ako ľuďom dnešnej generácie. Nikdy sme sa azda necítili slobodnejší než teraz. O všetko je postarané. Je však postarané aj o našu dušu? Filozof Konrad Lorenz hovorí niečo opačné. Hovorí o pustošení nášho prírodného prostredia: „Je ničené

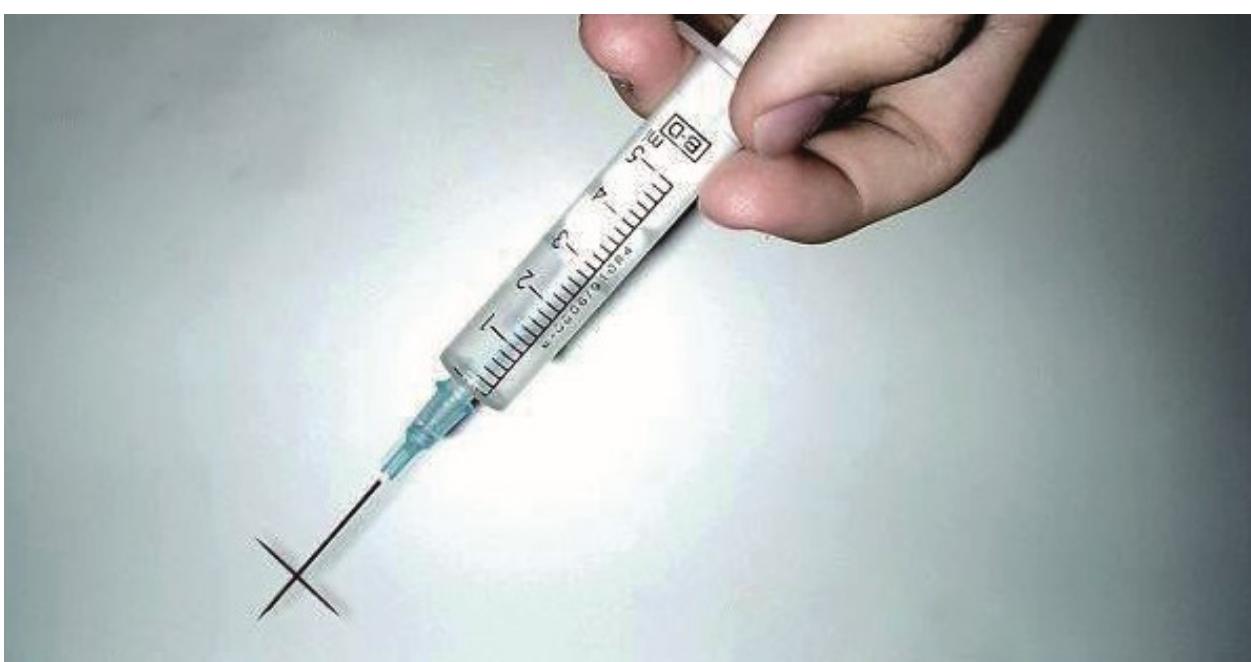

nielen to, čo nás obklopuje a v čom žijeme, ale stráca sa aj úcta a rešpekt človeka voči kráse a majestátu celého tvorstva, ktoré človek presahuje.“ Človek vedie preteky so samým sebou. „Technologický vývoj, robí človeka slepým voči ozajstným hodnotám a okráda ho o čas tak potrebný k ozajstnej, pravdivej, ľudskej činnosti, ktorou je zamyslenie sa nad samým sebou.“ Hovorí, že pokroky v technológii v nás podporujú neschopnosť znášať i tie najmenšie ťažkosti. Musíme mu dať za pravdu. Človek sa stal otrokom modernosti.

Zo situácie, v ktorej sa ľudstvo nachádza, môžeme vyjsť dvoma spôsobmi, ktoré som už spomínal. Môžeme popierať, že Boha niesť, hoci v hĺbke srdca každý človek prahne po Bohu. Prítomnosť bolesti nám všetkým môže potvrdiť náuku ateizmu. Môžeme si ďalej spokojne žiť, počkať kým daná pandémia neskončí a potom sa znova ponoriť do víru moderného života. Alebo nájdeme v utrpení zmysel, prijmeme ho do svojho života, zoberieme ho na plecia, ako to urobil kedysi Ježiš. Čas karantény, čas, ktorý teraz môžeme tráviť so svojou rodinou, môžeme využiť na to, aby sme si uvedomili, kam sme smerovali, aby sme si poukladali hodnoty na správne miesto. Môžeme nabrat teraz nový smer, uvedomiť si mnoho vecí a začať v mnohom odznača.

Nie je to azda požehnanie, keď vidíme rodiny opäť pokope, keď vidíme, ako si mnohí uvedomujú hodnotu sviatostí, ako si ľudia znova vážia staršie osoby? Na internete som pred nedávnom videl obraz, na ktorom sa diabol smial Ježišovi, že mu vďaka vírusu zatvoril všetky kostoly. Ježiš mu však povedal, že vďaka vírusu otvoril v každej domácnosti jeden. Tak kto nakoniec vyhral? Nie je predsa len Boh silnejší ako vírus? Nechce nás len skrze túto situáciu niečomu naučiť? Verím tomu, že nám všetkým chce Boh práve teraz, v tento čas pripomenúť tajomstvo kríža a ukázať nám, že sme nešli dobrým smerom. Chce nás priviesť naspäť k sebe, ako to robil vždy, robí vždy a bude robiť, pretože je to dobrý Boh.

Dávid Holubjak

AKTUALITY

Letný semester bol pre nás, bohoslovcov, veľmi zaujímavý. Kvôli šíreniu vírusového ochorenia sme neboli doma približne štyri mesiace. No v seminári rozhodne nebola nuda, ba priam naopak, toto obdobie prinieslo veľa dobrého do nášho života.

12. január 2020 - Koľada

V posledný vianočný deň na sviatok Krstu Krista Pána sa v našom seminári konala koľada - požehnanie ubytovacích priestorov bohoslovcov, kňazov, ako aj kancelárií a kabinetov. Toto požehnanie viedol rektor kňazského seminára Peter Majda. Pri tejto príležitosti bola požehnaná aj socha Panny Márie - Rosa mystica et Mater Ecclesiae,

ktorú seminár dostal ako dar od darkyne z Nemecka.

26. január 2020 - Tomášovská akadémia

V nedelu 26.01.2020, pri príležitosti blížiaceho sa sviatku sv. Tomáša Akvinského, kedy sme slávili zároveň aj nedelu Božieho slova, sa v našom seminári konala Tomášovská akadémia. Mons. prof. Anton Tyrol nám v prednáške priblížil metódu a spôsob myslenia sv. Tomáša Akvinského, obohatil nás aj súborom komentárov sv. Tomáša k Svätému písmu a podrobnejšie zhodnotil komentár anjelského učiteľa k modlitbe Pána. O príprave tohtoročnej akadémie sa postarali bohoslovci 5. ročníka.

2. apríl 2020 - Šurovačka

Je pravdou, že tu v seminári nemáme čas sa „nudit“. Okrem štúdia máme rôzne brigády, či už sú vonku alebo vnútri. Medzi najobľúbenejšie brigády patrí „šurovačka“. Bohoslovci pomáhajú paní kuchárkam upratať a vyčistiť celú kuchyňu aj s jej náčiním.

9. - 12. apríl 2020 - Veľkonočné trojdnie

Koronavírus nám priniesol v tomto roku jednu novinku: počas

veľkonočných sviatkov ostali všetci bohoslovci netradične v seminári. Nemohli sme síce sláviť sviatky so svojimi blízkymi, ale zato sme ostali blízko Krista. Na rozdiel od ostatných veriacich, ktorí doma nemali možnosti účasti na svätej omši, v našom programe nechýbalo žiadne z liturgických slávení Veľkonočného trojdňa, od večernej omše na Zelený štvrtok až po slávnostnú svätú omšu na Veľkonočnú nedelu. Pre nás bohoslovcov bola táto Veľká noc mimoriadne požehnaným časom, keďže sme mohli v tichu seminára rozjímať o utrpení a vzkriesení Pána.

30. apríl 2020 - Výmena „vlády“

V našom seminári je tradíciou, že v týždni pred nedeľou Dobreho pastiera sa koná rektorská konferencia. Predstavení na riadení celého seminára spolupracujú s bohoslovcam, ktorým posunú kompetencie v rôznych veciach

každodenného fungovania spoločenstva. Aj tento rok otec rektor podľakoval doterajšiemu vedeniu, ktoré vykonávalo služby ceremonárov, hlavného duktora a viceduktora a vymenoval nové.

2. máj 2020 - Futbal

Voľný čas si vieme spestiť aj príjemnejšími aktivitami, či už športom alebo gulášom vonku na záhrade. V sobotu 2. mája sme tieto dve aktivity spojili dohromady a spoločne sme prežili krásny deň. Takto sa snažíme spoločne utužovať naše vzťahy a hlavne ísť spoločne vpred.

6. máj 2020 - Kandidatúra

V tento deň bola v kaplnke kňazského seminára udelená kandidatúra diakonátu a kňazstva bohoslovcom 5. ročníka. Svätú omšu celebroval emeritný pomocný biskup Andrej Imrich.

16. máj 2020 - Odpustová slávnosť

Na sviatok sv. Jána Nepomuckého, patróna našej kaplnky, sme slávili odpustovú slávnosť. Svätú omšu celebroval otec biskup Andrej Imrich a slávnostným kazateľom bol František Fudaly, spirituál v našom kňazskom seminári.

Marek Rambala

5 diamantov v škole Panny Márie

1. Modlitba srdcom –

Znamená, že mám svoj pravidelný každodenný program modlitby – ráno, na obed i na večer. Môžem sa pomodliť rôzne modlitby ako napríklad : Anjel Pána, Otče náš a k tomu pridám aj vlastnú modlitbu. Matka Božia, Panna Mária, obzvlášť žiada, aby som sa denne modlieval srdcom sv. ruženec, preto je dôležité, aby som túto drahocennú modlitbu zo svojho života nikdy nevylučoval. Okrem toho existuje aj vnútorná modlitba srdca, keď si v myšlienkach pri práci alebo pri plnení svojich povinností spomeniem na Boha, dákujem Mu, chválím Ho a prosím, (takisto i na Pannu Máriu, anjelov, svätých a zvlášť na môjho anjela strážného, nebeského pomocníka, ktorého mi Boh daroval).

2. Eucharistia –

S veľkou láskou a vierou v prítomnosť živého Boha by som sa mal zúčastniť na svätej omši tak často, ako len môžem. Minimálne však v nedele a v prikázaný sviatok. Mal by som využiť aj chvíle adorácie pred Pánom Ježišom, vystaveným vo Sviatosti Oltárnej, z ktorej prúdia lúče svetla a milosti, ktoré

prevárajú, posväcujú, uzdravujú a oslobodzujú moju dušu. Pamäтай, že človek skôr prezije bez slinca, ako kresťan bez Eucharistie.

3. Sväté písmo -

Mal by som ho mať na osobitnom mieste v dome, aby som si vážil slovo živého Boha, ktorý je Pravda. Každý deň by som si mal prečítať aspoň kúsok, najlepšie ráno pri rannej modlitbe, aby vo mne mohlo dané slovo pôsobiť počas celého dňa. Vzbudím si úmysel – čo mi chce Duch Svätý povedať a ako chce meniť moju dušu. Žiaden úžitok nebudem mať vtedy, ak budem Božie slovo čítať

iba z povinnosti, alebo teoreticky a nebudem mať odhadlanosť podľa neho meniť svoj život.

4. Pôst - Veľká zbraň proti pôžitkom, hriechu, zvlášť proti zvykovým nerestiam a proti všetkým spôsobom zlého. Môžem si vybrať pôst podľa formy, ktorú dokážem zvládnuť. Ak som zdravý, môžem sa postiť, napríklad v stredu a v piatok o chlebe a vode. Ak mám zdravotné problémy (malátnosť, anémiu a pod...) môžem si vybrať niečo náhradné, čoho sa zrieknem (alkohol, cigarety, televízia, počítač) alebo si skromnejšie prispôsobím stravu. Najlepšie je spôsob pôstu konzultovať so svojim duchovným otcom.

5. Mesačná spoved' – Je veľmi dôležitá. Bez Boha nemôžem nič urobiť. Ak by som zhrešil a potreboval prísť skôr, nebudem čakať, ale prídem hned'. Najdôležitejšie je nezamlčať nič, ani

keby som sa veľmi hanbil a bál, čo mi na to kňaz povie. Spovedám sa Pánovi Ježišovi, ktorý úplne vidí do môjho srdca. Vyznám, čo najviac – ľahké i ťažké hriechy a nikdy nepoviem, že nemám hriech. Nikdy si nesmiem myslieť, že som dobrý, alebo lepší ako iní. Potrebujem skutočnú lútost' pred Pánom a pevné predsavzatie zmeniť sa a vzdávať sa hriechu. Od jednej spovede k druhej by som sa mal o určitý kúsok posunúť vpred.

Modlitba s úprimným srdcom, Eucharistia, Sväté písmo, Pôst a Mesačná spoved'. Toto všetko sú skutočné poklady Katolíckej Cirkvi, ktorá nám ich ponúka po dlhé stáročia, aby sme žili dobrý duchovný život. Je preto len na nás, ako tieto poklady využijeme a aplikujeme do svojho vlastného života. Tak čo, ako ich využiješ ty?

*Z blogu Dávida Holubjaka -
www.Kristoterapia.sk*

Kríž v poli

Uprostred poľa pri ceste
stojí kríž - je už hrdzavý.
Detičky moje, zaneste
ta vonné pozdravy.

A kľaknite si v pokore
tak, ako kľačal praded váš
a v najzbožnejšom hovore
šepkajte tíško - Otče náš!

Nech vo vás láska pramení
a v zbožnej piesni vzdáva vd'ak
za lásku, čo sa premení
ked' túžby vzlietnu nad oblak...

Uprostred poľa pri ceste
kytica vädne na kríži-sem svoje
slzy doneste a Pán sa ku vám
priblíži.

Cyril Harmata – Milotínsky

Všetko o nás na webе: ks.kapitula.sk alebo FB:

Kňazský seminár biskupa
 Jána Vojtaššáka

Cirkev/Náboženská organizácia

[Vytvoriť výzvu na akciu](#)

[Zdieľať](#)

...

[Časová os](#)

[Informácie](#)

[Fotky](#)

[Páči sa mi](#)

Viac ▾

100 % miera odozvy, priemerný čas reakcie je
deň a viac

JÁN ZAVACKÝ

Levoča

LUKÁŠ BRİŞ

Oriavská Lesná

ing. MAREK GAVALIER

Poprád - Spišská Sobota

JOZEF KUDLACHÁK

Tvrdošín

S radosťou Vám oznamujeme, že **18. júna 2020 o 15.00 hod.**

v Katedrále sv. Martína v Spišskej Kapitule
okladaním rúk a konsekráčnou modlitbou
otca biskupa Mons. Andreja Trnricha

prijíme diakonské soätenie.

Srdečne Vás požývame